

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	พระราชวังสนามจันทร์ คณะเภสัชศาสตร์
	สาขาวิชาเภสัชกรรมอุตสาหกรรม

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา

SU148 สมุนไพรน่ารู้ (Essential Knowledge of Herbs)

2. จำนวนหน่วยกิต

3 (3-0-6)

3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

หลักสูตร หลายหลักสูตร
เป็นวิชา ศึกษาทั่วไป

4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

ผู้รับผิดชอบรายวิชา

ผศ. ดร.วรกัญญา นารากรวิชญ์ Email : sirinamarattana_a@silpakorn.edu

รศ. ดร.สมาวดี เปลี่ยนวงษ์

ภก.ศิวะ มันทาดิลก

อาจารย์ผู้สอน

รศ.ดร.อุทัย โสธนะพันธุ์ (อาจารย์พิเศษ)

รศ.ดร.เพ็ญพรรณ เวชวิทยาคลัง

รศ.ดร.สมาวดี เปลี่ยนวงษ์

ผศ.ดร.ทสมาพร สุขวัฒนาสินธุ์

ผศ.ดร.วรกัญญา นารากรวิชญ์

ภก.ศิวะ มันทาดิลก

5. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน

ภาคการศึกษาต้น ไม่กำหนดชั้นปี

6. รายวิชาบังคับก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)

ไม่มี

7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)

ไม่มี

8. สถานที่เรียน

คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่อยู่ 6 ถนนราชมรรคาใน ต.พระปฐมเจดีย์ อ.เมือง
จ.นครปฐม 73000

9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

มิถุนายน 2569

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้นักศึกษาสามารถ

- 1.1 อธิบายความสำคัญและประโยชน์ของสมุนไพรในด้านต่าง ๆ
- 1.2 อธิบายการนำสมุนไพรมาใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะการดูแลสุขภาพเบื้องต้นของตนเอง
- 1.3 ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับสมุนไพรในด้านต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูลเพื่อใช้ในการบำบัดหรือป้องกันโรคเบื้องต้นได้

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

- 2.1 ปรับเปลี่ยนเนื้อหาให้ทันสมัย และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน
- 2.2 ปรับเปลี่ยนการติดตามการเข้าเรียนของนศ.ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

เพื่อศึกษาเกี่ยวกับพืชและผลิตภัณฑ์ธรรมชาติอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์ต่อชีวิตประจำวัน เน้นการใช้เพื่อรักษาโรคเบื้องต้น ใช้เป็นอาหารและเครื่องสำอาง และความรู้เกี่ยวกับพืชพิษ

Plants and other natural products used in daily life as medicines for common illnesses, food and cosmetics; knowledge of poisonous plants.

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อสัปดาห์

จำนวนชั่วโมงบรรยาย	3	ชั่วโมง
จำนวนชั่วโมงฝึกปฏิบัติ /ภาคสนาม/การฝึกงาน	0	ชั่วโมง
จำนวนชั่วโมงการศึกษาด้วยตนเอง	6	ชั่วโมง

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่จะให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษา

- 3.1 อาจารย์ให้คำปรึกษาในชั่วโมงบรรยาย
- 3.2 อาจารย์ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาโดยตรงหรือแจ้งนัดทางอีเมลล์
- 3.3 อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มอย่างน้อย 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ 4 การพัฒนานักศึกษาตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ คาดหวัง ของรายวิชา (CLOs)	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ของหลักสูตร (PLOs) ที่รายวิชารับผิดชอบ	กลยุทธ์การสอนตาม CLOs	กลยุทธ์สำหรับวิธีการวัด และประเมินผล ตาม CLOs
CLO 1 อธิบายความสำคัญ และประโยชน์ของสมุนไพร ในด้านต่าง ๆ	PLO 4 อธิบายแนวคิดเชิง ธุรกิจและแสวงหาความรู้ใน การบริหารจัดการเพื่อ นำไปใช้พัฒนาตนเอง	ใช้วิธีสอนที่หลากหลาย ทั้งการบรรยายร่วมกับการ ยกตัวอย่าง การนำไป สมุนไพรไปใช้กับอาการ เล็ก ๆ น้อยหรือนำไปใช้ ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	● การสอบกลางภาคและปลายภาค ● งานที่มอบหมายให้นักศึกษาทำ
CLO 2 อธิบายการนำ สมุนไพรมาใช้ประโยชน์ได้ อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะ การดูแลสุขภาพเบื้องต้น ของตนเอง		ใช้วิธีสอนที่หลากหลาย ทั้งการบรรยายร่วมกับการ ยกตัวอย่าง การนำไป สมุนไพรไปใช้กับอาการ เล็ก ๆ น้อยหรือนำไปใช้ ประโยชน์ใน ชีวิตประจำวัน	● การสอบกลางภาคและปลายภาค ● งานที่มอบหมายให้นักศึกษาทำ
CLO3 สามารถค้นหาข้อมูล เกี่ยวกับสมุนไพรในด้านต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูลเพื่อใช้ในการ บำบัดหรือป้องกันโรค ในเบื้องต้นได้		๑. บรรยายเนื้อหาความรู้ ฝึกทักษะในด้านต่าง ๆ ตลอดจนกระตุ้นให้คิด วิเคราะห์ สังเคราะห์และ แลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็น ในประเด็นต่าง ๆ ภายในชั้นเรียน ๒. แนะนำตำราและ ส่งเสริมให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วย ตนเองนอกห้องเรียนใน ประเด็นต่าง ๆ และนำมา แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับ เพื่อน ๆ ในชั้นเรียน ผ่าน การทำงานมอบหมาย	● งานที่มอบหมายให้นักศึกษาทำ ● การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	CLOs	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน		ผู้สอน
				กิจกรรมการสอน	กิจกรรมการเรียนรู้	
1	แนะนำรายวิชาและ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ การใช้สมุนไพร	2	3	TA1_การบรรยายและ ยกตัวอย่าง	LA1_การฟังและจด บันทึก (Listening & Note-taking)	ผศ.ดร.วร กัญญา
2	พฤกษศาสตร์ของพืช สมุนไพร	1	3	TA1_การบรรยายและ ยกตัวอย่าง	LA1_การฟังและจด บันทึก (Listening & Note-taking)	รศ.ดร.เพ็ญ พรรณ
3	สมุนไพรและสุขภาพ จากหลากหลายมุมมอง	2	3	TA1_การบรรยายและ ยกตัวอย่าง	LA1_การฟังและจด บันทึก (Listening & Note-taking)	รศ.ดร.อุทัย
4	การใช้ผลิตภัณฑ์ สมุนไพรอย่างปลอดภัย	2 และ 3	3	TA1_การบรรยายและ ยกตัวอย่าง	LA1_การฟังและจด บันทึก (Listening & Note-taking)	รศ.ดร.สมา วดี
5	สมุนไพรกับการดูแล สุขภาพเบื้องต้น (ทางเดินหายใจ)	2	3	TA1_การบรรยายและ ยกตัวอย่าง	LA1_การฟังและจด บันทึก (Listening & Note-taking)	ผศ.ดร.วร กัญญา
6	สมุนไพรกับการดูแล สุขภาพเบื้องต้น (กล้ามเนื้อและกระดูก และการผ่อนคลาย)	2	3	TA1_การบรรยายและ ยกตัวอย่าง	LA1_การฟังและจด บันทึก (Listening & Note-taking)	ผศ.ดร.วร กัญญา
7	สมุนไพรกับการดูแล สุขภาพเบื้องต้น (ระบบทางเดินทาง อาหาร)	2	3	TA1_การบรรยายและ ยกตัวอย่าง	LA1_การฟังและจด บันทึก (Listening & Note-taking)	ผศ.ดร.ทส มาพร
8	สอบกลางภาค					
9	สมุนไพรกับการดูแล สุขภาพเบื้องต้น (ผิวหนังและความงาม)	2	3	TA1_การบรรยายและ ยกตัวอย่าง	LA1_การฟังและจด บันทึก (Listening & Note-taking)	รศ.ดร.เพ็ญ พรรณ

10	อันตรายจากพิษรอบตัว	2	3	TA1_การบรรยายและยกตัวอย่าง	LA1_การฟังและจดบันทึก (Listening & Note-taking)	ผศ.ดร.ทส มาพร
11	ความหลากหลายทางชีวภาพ	1	3	TA1_การบรรยายและยกตัวอย่าง	LA1_การฟังและจดบันทึก (Listening & Note-taking)	รศ.ดร.สมา วัติ
12	ผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพ 1	2	3	TA1_การบรรยายและยกตัวอย่าง	LA1_การฟังและจดบันทึก (Listening & Note-taking)	ผศ.ดร.ทส มาพร
13	ผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพ 2	2	3	TA1_การบรรยายและยกตัวอย่าง	LA1_การฟังและจดบันทึก (Listening & Note-taking)	ผศ.ดร.ทส มาพร
14	สมุนไพรใกล้ตัว 1 (งานมอบหมาย)	1, 2 และ 3	3	TA_37 งานมอบหมาย	LA3_การเตรียมข้อมูลและนำเสนอ (Preparation & Presentation) LA33_การนำเสนอและอภิปรายผลสรุป (Summarization & Presentation)	คณาจารย์
15	สมุนไพรใกล้ตัว 2 (งานมอบหมาย)	1, 2 และ 3	3	TA_37 งานมอบหมาย	LA3_การเตรียมข้อมูลและนำเสนอ (Preparation & Presentation) LA33_การนำเสนอและอภิปรายผลสรุป (Summarization & Presentation)	คณาจารย์
16	สอบปลายภาค					
		รวม	42			

2. แผนการประเมินตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา (CLOs)	กำหนดการประเมิน (สัปดาห์ที่)	การประเมิน		เครื่องมือประเมิน	เป้าหมายการบรรลุ CLOs
		Formative Assessment	Summative Assessment		

CLO 1 อธิบาย ความสำคัญและ ประโยชน์ของสมุนไพร ในด้านต่าง ๆ	1 และ 3		✓	สอบข้อเขียนกลาง ภาค	ร้อยละ 40 ของ คะแนนรวม 13.33%
	14-15	✓		งานมอบหมาย (สมุนไพรใกล้ตัว 1-2)	ร้อยละ 40 ของ คะแนนรวม 4%
CLO 2 อธิบายการนำ สมุนไพรมาใช้ประโยชน์ ได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะการดูแล สุขภาพเบื้องต้นของ ตนเอง	2, 4 - 13		✓	สอบข้อเขียนกลาง ภาคและปลายภาค	ร้อยละ 40 ของ คะแนนรวม 65.33%
	14-15	✓		การประเมินการ วิพากษ์/ การนำเสนอ ผลงาน	ร้อยละ 40 ของ คะแนนรวม 8%
CLO3 สามารถค้นหา ข้อมูลเกี่ยวกับสมุนไพร ในด้านต่าง ๆ รวมทั้ง ข้อมูลเพื่อใช้ในการ บำบัดหรือป้องกันโรค ในเบื้องต้นได้	5		✓	สอบกลางภาคหัวข้อ การใช้สมุนไพรอย่าง ปลอดภัย	ร้อยละ 40 ของ คะแนนรวม 1.33%
	14-15	✓		การประเมินการ วิพากษ์/ การนำเสนอ ผลงาน	ร้อยละ 40 ของ คะแนนรวม 8%

2.1 rubric สำหรับประเมินการบรรลุ CLOs (ถ้ามี)

- มี rubric สำหรับการประเมินงานมอบหมาย

เกณฑ์การให้ คะแนน	ครบถ้วน ถูกต้อง สมบูรณ์	ไม่ครบถ้วน / ไม่น่าเชื่อถือ	ไม่มี / ไม่น่าสนใจ
ความคิดสร้างสรรค์	ไอเดียใหม่ที่สมเหตุสมผล หรือมีจุดเด่น แตกต่างจากผลิตภัณฑ์ที่มีในท้องตลาด = 2		เป็นอาหาร เครื่องดื่ม เครื่องสำอาง ทัวไป 1
ข้อมูลของสมุนไพร (ชื่อวิทย์, วงศ์ ของ สมุนไพรแต่ละชนิด ที่อยู่ในตำรับ)	ชื่อวิทย์และวงศ์ของพืชทุกชนิด ถูกต้อง $\geq 80\%$ = 3	ถูกต้อง $> 40\%$ - $< 80\%$ = 2 ถูกต้อง $> 1\%$ - $\leq 40\%$ 1	ไม่มี = 0
สรรพคุณ	สรรพคุณของพืชทุกชนิด ถูกต้อง $\geq 80\%$ = 3	ถูกต้อง $> 40\%$ - $< 80\%$ = 2 ถูกต้อง $> 1\%$ - $\leq 40\%$ 1	ไม่มี = 0
สารเคมีที่เป็น องค์ประกอบของ สมุนไพร	สารเคมีที่เป็นองค์ประกอบของสมุนไพรของ พืชทุกชนิด ถูกต้อง $\geq 80\%$ = 5	ถูกต้อง $> 60\%$ - $< 80\%$ = 4 ถูกต้อง $> 40\%$ - $\leq 60\%$ = 3 ถูกต้อง $> 20\%$ - $\leq 40\%$ = 2	ไม่มี = 0

		ถูกต้อง $\leq 20\% = 1$	
แหล่งที่มาของข้อมูล	มากเพียงพอ(มากกว่า 2 แหล่งข้อมูล) และ น่าเชื่อถือ $\geq 80\% = 5$	มากเพียงพอและน่าเชื่อถือ $> 60\% - < 80\% = 4$ มากเพียงพอและน่าเชื่อถือ $> 40\% - \leq 60\% = 3$ มากเพียงพอและน่าเชื่อถือ $> 20\% - \leq 40\% = 2$ น้อยและน่าเชื่อถือ $\leq 100\% = 1$	น้อยและไม่น่าเชื่อถือเลย หรือ มากเพียงพอ แต่ไม่น่าเชื่อถือเลย $= 0$
ความคมชัดของภาพและเสียง	ภาพและเสียงคมชัด = 1	ภาพหรือเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งคมชัด อีก อย่างไม่คมชัด = 0.5	ไม่คมชัดทั้งภาพและเสียง = 0
ความสวยงามของสื่อ	สวยงาม =1		ไม่สวยงาม = 0
นำเสนอแนวคิดในการพัฒนาหรือคิดขึ้นงาน (วันนำเสนอ)	มี = 5		ไม่มี = 0
คะแนนตอบคำถาม (วันนำเสนอ)	ตอบคำถามได้ $\geq 80\% = 5$	ตอบคำถามได้ $> 60\% - < 80\% = 4$ ตอบคำถามได้ $> 40\% - \leq 60\% = 3$ ตอบคำถามได้ $> 20\% - \leq 40\% = 2$ ตอบคำถามได้ $\leq 20\% = 1$	ตอบไม่ได้เลย = 0
รวม	30	สุดท้ายจะปรับเป็น 20%	

2.2 สัดส่วนการประเมินผล

สอบข้อเขียน 80%

งานมอบหมาย 20%

2.3 ระดับผลการเรียน

ระดับผลการเรียน	ช่วงคะแนน (ร้อยละ)
A	> 75
B+	70 – 74
B	65 – 69
C+	60 – 64
C	50 – 59
D+	45 – 49

D	40 - 44
F	< 40
S	-
U	-

2.4 ช่องทางการอุทธรณ์ผลการเรียน

ตามที่คณะวิชากำหนด

2.5 ช่องทางรับข้อมูลป้อนกลับ เช่น ข้อมูลป้อนกลับจากงานที่มอบหมาย การบ้าน และผลการสอบ เป็นต้น

2.5.1 ทางอีเมล หรือช่องทางไลน์กลุ่ม หรือไลน์ส่วนตัว

2.5.2 ในระหว่างการเรียนการสอนในชั้นเรียน

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

ตำราและเอกสารที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน

1. เต็ม สมิตินันท์น ชี้อพรรณไม้แห่งประเทศไทย ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2557 กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการป่าไม้ กรมป่าไม้ 2557.
2. เสี่ยงม พงษ์บุญรอด, ไม้เทศเมืองไทย, เกษมบรรณกิจ : กรุงเทพฯ, 2522.
3. จินดาพร ภูมิพัฒน์วณิช สมุนไพรพืชใบเลี้ยงเดี่ยว (Monocotyledon) สงขลา :คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2539.
4. ชัยนัต พิเชียรสุนทร, แม่นมาศ ขวลิต และวิเชียร จีรวงส์, คำอธิบาย ตำราพระโอสถพระนารายณ์, อมรินทร์ และมูลนิธิภูมิปัญญา : กรุงเทพฯ, 2544.
5. นิจศิริ เรืองรังษี และ พยอม ตันติวัฒน์, พืชสมุนไพร, โอเดียนสโตร์ : กรุงเทพฯ, 2534.
6. เพียว เหมือนวงศ์ญาติ, ตำราวิทยาศาสตร์สมุนไพร, เมดิคัล มีเดีย : กรุงเทพฯ, 2529.
7. พยอม ตันติวัฒน์, สมุนไพร, โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : กรุงเทพฯ, 2521.
8. รุจิณา อรรถสิษฐ์, อาทร รวีตระกูล และ ลักษณะ เต็มศิริชัยกุล, สมุนไพรสาธารณสุขมูลฐานสำหรับบุคลากรสาธารณสุข, สำนักงานคณะกรรมการการสาธารณสุขมูลฐาน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข : กรุงเทพฯ. 2532.
9. วิทย์ เทียงบุญธรรม, พจนานุกรมสมุนไพรไทย, โอเดียนสโตร์ : กรุงเทพฯ, 2531.
10. ศูนย์ข้อมูลสมุนไพร มหาวิทยาลัยมหิดล; โครงการสมุนไพรเพื่อการพึ่งตนเอง และกรมป่าไม้, ก้าวไปกับสมุนไพร เล่ม 1-3, ธรรมการพิมพ์ : กรุงเทพฯ, 2530.

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินการจัดการเรียนการสอนของรายวิชา

- 1.1 แบบประเมินผู้สอน
- 1.2 แบบประเมินรายวิชา

2. การปรับปรุงการสอน

- 2.1 นำผลการประเมินของนักศึกษา มาปรับปรุง
- 2.2 เปลี่ยนห้องเรียนให้เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา

หมวดที่ 8 การรับรองรายละเอียดของรายวิชา

ข้าพเจ้าได้พิจารณารายละเอียดของรายวิชา SU148 สมุนไพรน่ารู้ พบว่าการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน และการวัดผลและการประเมินผลสอดคล้องกับรายละเอียดของหลักสูตร

(.....)

ประธานหลักสูตร

dd/mm/2568